

Nr 10 A.

Godkänd av första kammaren den 3 juni 1922.

Godkänd av andra kammaren den 3 juni 1922.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående regleringen för tiden 1 januari—30 juni 1923 av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till handelsdepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden nr 10 A, 14, 49, 73 och 112 samt memorial nr 65.)

Till Konungen.

I avseende å regleringen för tiden 1 januari—30 juni 1923 av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till handelsdepartementet, får riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

Departementet.

1:o) Uti den till riksdagen den 7 januari 1922 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under tiden 1 januari—30 juni 1923 har Eders Kungl. Maj:t i avseende å tionde huvudtiteln, innefattande anslagen till handelsdepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över handelsärenden förstnämnda dag) att för sagda tid upptaga det ordinarie anslaget till departementschefen, nu 24,000 kronor, med halva beloppet eller 12,000 kronor.

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 14 saml. Nr 10 A.

Riksdagen har för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *departementschefen*, nu 24,000 kronor, med halva beloppet eller 12,000 kronor.

2:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 2) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *handelsdepartementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli*, nu 150,300 kronor, med halva beloppet eller 75,150 kronor.

3:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 3) har riksdagen till *upprätthållande av handelsdepartementets verksamhet*, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 6,000 kronor.

Centrala verk med underlydande stater.

4:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till kommerskollegium, nu 529,420 kronor, med 269,960 kronor.

Att slutsumman av det för första halvåret 1923 beräknade anslaget överstiger hälften av det å 1922 års riksstat för kollegium beviljade helårsanslaget är, enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, beroende därpå, att de av kollegii verksamhet föranledda utgifterna fördela sig i någon mån olika på årets båda hälfter.

Riksdagen, som ansett sig kunna bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag, förutsätter emellertid härvid, att vid framläggande av förslag till ordinarie stat för kommerskollegium för tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 vederbörlig hänsyn tages till den nu föreslagna, av riksdagen medgivna fördelningen.

Den ordinarie staten för kommerskollegium under budgetperioden 1 januari—30 juni 1923 kommer alltså att erhålla följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 203,960
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 4,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag, högst</i>	» 62,000

Förslagsanslag kronor 269,960.

Riksdagen har för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *kommerskollegium*, nu 529,420 kronor, med 269,960 kronor.

5:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5) att till upprätthållande av kommerskollegii verksamhet, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 67,000 kronor.

Riksdagen, som funnit Eders Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framlagda förslag tillfyllest motiverat, har alltså till *upprätthållande av kommerskollegii verksamhet*, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 67,000 kronor.

6:o I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 6) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *bergsstaten*, nu 84,800 kronor, med halva beloppet eller 42,400 kronor.

7:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7) att till arvoden åt två gruvingenjörer å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag, högst, 5,200 kronor.

Såsom av statsrådsprotokollet framgår, har kommerskollegium i skrivelse till Eders Kungl. Maj:t av den 29 augusti 1921 meddelat, att kollegium ditills ansett sig kunna låta de två extra gruvingenjörsbefattningarna stå obesatta. Enligt vad riksdagens vederbörande utskott inhämtat, har dock sedermera en av befattningarna i fråga tillsatts. Med hänsyn härtill och då under nu rådande utomordentliga förhållanden ringa livlighet inom bergshanteringen är rådande samt oavisligt behov av ytterligare extra arbetskraft icke torde föreligga, har riksdagen ansett sig böra för första halvåret 1923 anvisa medel för beredande av arvode åt allenast en extra gruvingenjör. På grund härav kan det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslaget nedsättas till 2,600 kronor.

Riksdagen får alltså, anmäla att riksdagen, *till arvode åt en gruvingenjör* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 beviljat ett förslagsanslag, högst, 2,600 kronor.

8:o Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 8) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *sprängämnesinspektionen*, nu 7,600 kronor, med halva beloppet eller 3,800 kronor.

9:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9) att till arvode åt en assistent vid sprängämnesinspektionen å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag, högst, 1,950 kronor.

Då riksdagen funnit den till stöd för Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag lämnade utredningen ådagalägga behovet av, att sprängämnesinspektören erhåller ett kvalificerat biträde å sin expedition, samt icke haft något att erinra mot det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet, har riksdagen alltså till *arvode åt en assistent vid sprängämnesinspektionen* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 beviljat ett förslagsanslag, högst, 1,950 kronor.

10:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 10) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *inspektionen över elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöverföring*, nu 20,800 kronor, med halva beloppet eller 10,400 kronor.

11:o) På grund av vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 11) har riksdagen till *arvoden åt två assistenter vid inspektionen över elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöverföring* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 beviljat ett förslagsanslag, högst, 3,900 kronor.

12:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 12) att till anordnande av förhandskontroll å fartygs sjövärdighet, i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen angivna grunder, å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag, högst, 119,350 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har i huvudsak icke givit riksdagen anledning till erinran. Endast i ett avseende har riksdagen icke kunnat bifalla vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit och gäller detta anvisandet av det för lokalhyror åt fartygsinspektörerna äskade beloppet. Enligt vad riksdagens vederbörande utskott inhämtat, måste nämligen de hyror, som i vissa fall ifrågasatts, betraktas såsom oskäligt höga, och har riksdagen för den skull ansett en jämkning nedåt av den för ändamålet ifråga begärda anslagssumman vara möjlig. Riksdagen har på grund härav nedsatt förevarande anslag för anordnande av förhandskontroll å fartygs sjövärdighet med 2,150 kronor till 117,200 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *anordnande av förhandskontroll å fartygs sjövärdighet*, i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen angivna grunder, å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 beviljat ett förslagsanslag, högst, 117,200 kronor.

13:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 13) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till navigationsskolorna nu 178,645 kronor med 91,400 kronor.

Riksdagen, som funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag, har alltså för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *navigationsskolorna*, nu 178,645 kronor, med 91,400 kronor.

14:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 14) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie reservationsanslaget till *navigationslärarkursen*, nu 2,200 kronor, utan angivet belopp.

15:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 15) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstalterna för sjöfart*, nu 11,000 kronor, med halva beloppet eller 5,500 kronor.

16:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 16) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *skeppsmättningskostnad*, nu 32,200 kronor, med halva beloppet eller 16,100 kronor.

17:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse (nr 23) anmält, har riksdagen under riksstatens tionde huvudtitel, med uteslutande av det under avdelningen B., lots- och fyrväsendet uppförda ordinarie förslagsanslaget till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna, under samma avdelning för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit under rubriken *Lots- och fyrinrättningen* ett ordinarie förslagsanslag å 3,088,377 kronor.

18:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18) att till säkerhetsanstalter för sjöfarten å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett reservationsanslag av 112,000 kronor.

Till säkerhetsanstalter för sjöfarten har 1921 års riksdag, i anled-

ning av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställningar, å extra stat för år 1922 och å tilläggsstat för år 1921 beviljat särskilda reservationsanslag till belopp av respektive 582,500 och 169,000 kronor.

Det av Eders Kungl. Maj:t för ändamålet i fråga för första halvåret 1923 äskade beloppet är avsett att användas enligt följande fördelning:

Anskaffning av motorlotskuttrar m. m.	kronor	30,000
Om- och tillbyggnad av boningshus m. fl. arbeten vid Ölands norra uddes fyrplats	»	25,000
Nytt fyrmästarhus vid Svartö-Dämmans fyrplats och ändring av nuvarande bostadshus	»	22,500
Upprensning av lotshamnen vid Tistlarnas uppställningsställe, Vrångö lotsplats	»	17,500
Till lotsverkets deltagande i 1923 års utställning i Göteborg	»	10,000
Anskaffning av en motorbåt för Tistlarnas fyrplats	»	7,000

Summa kronor 112,000.

Förutom det för budgetperioden 1 januari—30 juni 1923 till säkerhetsanstalter för sjöfarten begärda beloppet har Eders Kungl. Maj:t å tilläggsstat för innevarande år för samma ändamål äskat ett anslag å 57,000 kronor. Detta belopp är avsett att användas på nedanstående sätt:

Anskaffning av motorlotskuttrar m. m.	kronor	40,000
Mistsignalklocka, driven medelst urverk, vid Femörehuvuds fyrplats invid Oxelösund jämte reparation av fyrplatsens bostadshus	»	17,000

Summa kronor 57,000.

Vid prövning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen icke kunnat undgå att finna de för om- och tillbyggnad av boningshus m. fl. arbeten vid Ölands norra uddes fyrplats samt för uppförande av nytt fyrmästarhus vid Svartö—Dämmans fyrplats och ändring av nuvarande bostadshus därstädes äskade anslagsposterna väl högt beräknade. Då riksdagen emellertid i allt fall ansett sig icke böra vidtaga någon nedsättning av anslagsposterna ifråga, förutsätter riksdagen, att vid arbetenas utförande all nödig sparsamhet iakttages.

Vad Eders Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit riksdagen har icke givit riksdagen anledning till erinran, och får riksdagen, som i annat sammanhang återkommer till det å 1922 års tilläggsstat äskade anslaget,

sålunda nu anmäla, att riksdagen till *säkerhetsanstalter för sjöfarten* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 beviljat ett reservationsanslag av 112,000 kronor.

19:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse (nr 54) anmält, har riksdagen

dels för år räknat, minskat det i staten för patent- och registreringsverket upptagna förslagsanslaget till renskrivning och skrivmaterialier m. m., nu 105,000 kronor, med 15,900 kronor, till 89,100 kronor;

dels likaledes för år räknat, minskat det i samma stat upptagna förslagsanslag till böcker och tidskrifter m. m., nu 200,000 kronor, med 20,140 kronor till 179,860 kronor;

dels likaledes för år räknat, höjt det i samma stat upptagna förslagsanslaget till bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern, nu 1,600 kronor, med 1,600 kronor till 3,200 kronor;

dels för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie reservationsanslaget till *upprätthållande av patent- och registreringsverkets verksamhet*, nu 970,440 kronor, med hälften av det belopp, som, på grund av vad riksdagen sålunda beslutat, kommer att utgöra slutsumman av staten för patent- och registreringsverket, eller 468,000 kronor, att direkt utgå av patent- och varumärkes- samt registreringsavgifters medel.

20:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse (nr 153) anmält, har riksdagen till bestridande av kostnaderna *för dyrtidstillägg under första halvåret 1923 åt befattningshavare vid patent- och registreringsverket* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett reservationsanslag å 120,000 kronor, att direkt utgå av patent- och varumärkes- samt registreringsavgifters medel.

21:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse (nr 54) anmält, har riksdagen för beredande av *tillfällig försträckning åt patent och registreringsverket* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 75,000 kronor, att av patent- och registreringsverket återbetalas i den mån reservationerna å anslaget till upprätthållande av ämbetsverkets verksamhet därtill lämna tillgång.

22:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 22) har riksdagen *dels* till bestridande av kostnaderna *för den överståthållarämbetet och*

länsstyrelserna åliggande befattning med registreringar och anmälningar till förenings-, försäkrings- och handelsregistren å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag av 2,000 kronor,
dels ock medgivit, att de till nämnda myndigheter inflytande avgifter för sådana registreringar och anmälningar må tillföras detta anslag såsom särskilda uppbörsmedel.

23:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 23) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie reservationsanslaget till *upprätthållande av försäkringsinspektionens verksamhet*, nu 130,400 kronor, med halva beloppet eller 65,200 kronor, att direkt utgå av bidrag till försäkringsinspektionen.

24:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse (nr 153) anmält, har riksdagen till bestridande av kostnaderna för *dyrtidstillägg under första halvåret 1923 åt befattningshavare vid försäkringsinspektionen* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett reservationsanslag å 12,000 kronor, att direkt utgå av bidrag till försäkringsinspektionen.

25:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25) *dels* förklara, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 januari 1923 äga tillämpning å befattningshavare vid statens provningsanstalt;

dels besluta, att uti den till samma reglemente hörande tjänsteförteckningen må under tionde huvudtiteln införas följande:

Statens provningsanstalt.

överdirektör	A 2
avdelningschefer	B 19
förste avdelningsingenjörer	B 15
avdelningsingenjörer	B 13
kassör och räkenskapsförare	B 12
kontorsskrivare	C 5
laboratoriebiträden av 1:a klass	C 5
» » 2:a »	C 4
kanslibitråde	C 3
förste verkmästare	B 8

verkmästare	B	6
instrumentmakare	B	5
expeditionsvakt	B	1;

dels bestämma antalet ordinarie befattningshavare hos statens provningsanstalt på nedanstående sätt:

Befattningshavare.	Avlöningsgrad.	
1 överdirektör	A	2
5 avdelningschefer	B	19
4 förste avdelningsingenjörer	B	15
5 avdelningsingenjörer	B	13
1 kassör och räkenskapsförare	B	12
2 kontorsskrivare	C	5
2 laboratoriebiträden av 1:a klass	C	5
4 » » 2:a »	C	4
1 kanslibitråde	C	3
1 förste verkmästare	B	8
1 verkmästare	B	6
1 instrumentmakare	B	5
1 expeditionsvakt	B	1;

dels såsom tillägg till 3 § i avlöningsreglementet godkänna följande särskilda bestämmelse att från och med den 1 januari 1923 lända till efterrättelse beträffande befattningshavare vid statens provningsanstalt:

med ordinarie befattning vid statens provningsanstalt må ej förenas sådant enskilt uppdrag inom anstaltens verksamhetsområde, som styrelsen finner inverka olämpligt på eller hinderligt för tjänstgöringen vid anstalten;

dels, för helt år räknat, fastställa det av departementschefen förordade förslag till stat för statens provningsanstalt att tillämpas från och med år 1923;

dels besluta, att, där vid anstalten anställd tjänsteman, å vilken ovannämnda avlöningsreglemente kommer att äga tillämpning, enligt hittills gällande avlöningsbestämmelser ägt uppbära någon del av avlöningen — såväl i stat upptagen avlöning som tillfällig löneförbättring — i förskott, vid ingången av januari månad 1923 till honom skall på statsverkets bekostnad utbetalas ett belopp, motsvarande vad tjänstemannen skulle hava i den befattning, han vid utgången av år 1922 innehar, i förskott uppburet för januari månad 1923, om de dittillsva-

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 14 saml. Nr 10 A.

rande avlöningsbestämmelserna då fortfarande varit gällande, vilket belopp för tjänsteman, som utöver kontant avlöning åtnjuter fri bostad jämte fritt bränsle eller fri bostad jämte fri uppvärmning och fri belysning, skall ökas med värdet, enligt styrelsens för statens provningsanstalt uppskattning, av denna förmån för en månad;

dels medgiva, att kostnaderna för berörda övergångsanordning må bestridas av den i provningsanstaltens stat upptagna anslagsposten till avlöning åt ordinarie tjänstemän;

dels förklara, att övriga av riksdagen i dess skrivelse den 22 februari 1921, nr 55, lämnade medgivanden i anledning av den av riksdagen då beslutade löneregleringen för stadsdepartementen och de centrala ämbetsverken må i tillämpliga delar gälla även beträffande statens provningsanstalt;

dels ock för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till upprätthållande av statens provningsanstalts verksamhet, nu 290,950 kronor, med hälften av det belopp, som, vid bifall till vad ovan föreslagits, skulle utgöra slutsumman av staten för provningsanstalten, eller 172,000 kronor,

att utgå i första hand av inkomster av statens provningsanstalt.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande, av 1902 års löneregleringskommitté förordade förslag till avlöningsstat och tjänsteförteckning för statens provningsanstalt har riksdagen funnit sig böra bifalla.

Enligt 2 § i avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement m. fl. verk kunna för tjänstemän vid vissa verk jämte reglementets stadganden gälla särskilda, av Eders Kungl. Maj:t och riksdagen beslutade avlöningsbestämmelser.

Samtidigt med utfärdandet den 22 juni 1921 av nämnda avlöningsreglemente har ock Eders Kungl. Maj:t utfärdat kungörelse, innefattande, bland annat, dylika särskilda bestämmelser beträffande tjänstemän vid vissa angivna verk. Även för befattningshavare vid statens provningsanstalt har Eders Kungl. Maj:t ansett speciell föreskrift böra i visst avseende fastställas. Sålunda bör enligt Eders Kungl. Maj:ts mening befattningshavare hos anstalten icke med sin befattning förena enskilt uppdrag inom anstaltens verksamhetsområde, som anstaltens styrelse finner inverka olämpligt på eller hinderligt för tjänstgöringen vid anstalten. Att en dylik föreskrift meddelas har riksdagen ansett lämpligt, men synes riksdagen stadgandet härom icke böra inflyta såsom tillägg till 3 § i avlöningsreglementet, utan torde bestämmelsen böra intagas i den kungörelse angående tillämpning av reglementet i fråga å befatt-

ningshavare vid provningsanstalten, som av Eders Kungl. Maj:t må komma att utfärdas.

Vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit i avseende å övergång till de nya avlöningsbestämmelserna för befattningshavare vid provningsanstalten har icke givit riksdagen anledning till erinran, och riksdagen får likaledes förklara, att övriga av riksdagen i skrivelse den 22 februari 1921, nr 55, lämnade medgivanden i anledning av den av riksdagen då beslutade löneregleringen för statsdepartementen och de centrala ämbetsverken må i tillämpliga delar gälla även beträffande statens provningsanstalt.

På grund av vad sålunda anförts och då skäl till anmärkning mot det framlagda förslaget till omkostnadsstat för provningsanstalten icke synes förefinnas, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen

dels förklarar, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 januari 1923 äga tillämpning å befattningshavare vid statens provningsanstalt;

dels beslutat, att uti den till samma reglemente hörande tjänsteförteckningen skall under tionde huvudtiteln införas följande:

Statens provningsanstalt.

överdirektör	A 2
avdelningschefer	B 19
förste avdelningsingenjörer	B 15
avdelningsingenjörer	B 13
kassör och räkenskapsförare	B 12
kontorsskrivare	C 5
laboratoriebiträden av 1:a klass	C 5
» » 2:a »	C 4
kanslibiträde	C 3
förste verkmästare	B 8
verkmästare	B 6
instrumentmakare	B 5
expeditionsvakt	B 1;

dels bestämt antalet ordinarie befattningshavare hos statens provningsanstalt på nedanstående sätt:

	Befattningshavare.	Avlöningsgrad.
1	överdirektör	A 2
5	avdelningschefer	B 19
4	förste avdelningsingenjörer	B 15
5	avdelningsingenjörer	B 13
1	kassör och räkenskapsförare	B 12
2	kontorsskrivare	C 5
2	laboratoriebiträden av 1:a klass	C 5
4	» » 2:a »	C 4
1	kanslibitråde	C 3
1	förste verkmästare	B 8
1	verkmästare	B 6
1	instrumentmakare	B 5
1	expeditionsvakt	B 1;

dels godkänt följande särskilda bestämmelse att från och med den 1 januari 1923 lända till efterrättelse beträffande befattningshavare vid statens provningsanstalt:

med ordinarie befattning vid statens provningsanstalt må ej förenas sådant enskilt uppdrag inom anstaltens verksamhetsområde, som styrelsen finner inverka olämpligt på eller hinderligt för tjänstgöringen vid anstalten;

dels för helt år räknat, fastställt det av departementschefen förordade förslaget till stat för statens provningsanstalt att tillämpas från och med år 1923;

dels beslutit, att, där vid anstalten anställd tjänsteman, å vilken ovannämnda avlöningsreglemente kommer att äga tillämpning, enligt hittills gällande avlöningsbestämmelser ägt uppbära någon del av avlöningen — såväl i stat upptagen avlöning som tillfällig löneförbättring — i förskott, vid ingången av januari månad 1923 till honom skall på statsverkets bekostnad utbetalas ett belopp, motsvarande vad tjänstemannen skulle hava i den befattning, han vid utgången av år 1922 innehar, i förskott uppburet för januari månad 1923, om de dittillsvarande avlöningsbestämmelserna då fortfarande varit gällande, vilket belopp för tjänsteman, som utöver kontant avlöning åtnjuter fri bostad jämte fritt bränsle eller fri bostad jämte fri uppvärmning och fri belysning, skall ökas med värdet, enligt styrelsens för statens provningsanstalt uppskattning, av denna förmån för en månad;

dels medgivit, att kostnaderna för berörda övergångsarrangemang må bestridas av den i provningsanstaltens stat upptagna anslagsposten till avlöning åt ordinarie tjänstemän;

dels förklarar, att övriga av riksdagen i dess skrivelse den 22 februari 1921, nr 55, lämnade medgivanden i anledning av den av riksdagen då beslutade löneregleringen för statsdepartementen- och de centrala ämbetsverken må i tillämpliga delar gälla även beträffande statens provningsanstalt;

dels ock för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *upprätthållande av statens provningsanstalts verksamhet*, nu 290,950 kronor, med 172,000 kronor,

att utgå i första hand av inkomster av statens provningsanstalt.

Handel och sjöfart.

26:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 26) har riksdagen, under förutsättning att verksamheten vid *handelhögskolan i Stockholm* fortsättes efter i huvudsak den nu följda plan, såsom bidrag till underhållande av samma skola på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 30,000 kronor, att till handelshögskoleföreningens i Stockholm styrelse utbetalas under villkor, att under förra halvåret 1923 minst tolv friplatser för studerande vid högskolan komma att finnas inrättade.

27:o) Eders Kungl. Maj:ts har föreslagit riksdagen (punkt 33) att till läkarundersökning av sjöfolk i enlighet med av departementschefen angivna grunder å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit skäl till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har alltså, till *läkarundersökning av sjöfolk* i enlighet med av departementschefen i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 7 januari 1922 angivna grunder å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 beviljat ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

28:o) På grund av vad Eders Kungl. Maj:ts föreslagit riksdagen (punkt 34) har riksdagen å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat till arvode med 1,000 kronor åt en var av *två dispachörs-assistenten*, anställda den ene i Stockholm och den andre i Göteborg, ett förslagsanslag, högst, 2,000 kronor.

29:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35) att till täckande av den å Sverige för år 1922 belöpande delen av kostnaderna för uppehållande av internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag av 9,500 kronor.

Riksdagen, som ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, får alltså anmäla, att riksdagen till *täckande av den å Sverige för år 1922 belöpande delen av kostnaderna för uppehållande av internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 beviljat ett förslagsanslag av 9,500 kronor.

Bergsbruk, industri, hantverk och slöjd.

30:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 36) har riksdagen

dels från och med år 1923 indragit det i den å ordinarie stat uppförda anslagstiteln »*Befrämjande i allmänhet av bergsbruket*» ingående bestämda anslaget å 2,700 kronor;

dels ock i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det i samma anslagstitel ingående reservationsanslaget till *reseunderstöd åt personer, som önska i främmande länder förvärva ökad skicklighet i vad till bergshanteringen hörer*, nu 6,000 kronor, utan angivet belopp.

31:o) På grund av vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 37) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit samtliga de i den ordinarie anslagstiteln »*Befrämjande i allmänhet av slöjderna*» ingående anslagen, nämligen det bestämda anslaget, nu 13,500 kronor, samt reservationsanslaget till reseunderstöd åt arbetare i de särskilda näringsyrkena, nu 75,000 kronor, reservationsanslaget till reseunderstöd åt idkare av hantverk och annan mindre industri, nu 25,000 kronor, reservationsanslaget till reseunderstöd åt verkmästare och förmän inom industrien, nu 20,000 kronor, och reservationsanslaget till reseunderstöd åt teoretiskt och praktiskt bildade tekniker, som icke ägna sig åt bergshanteringen, nu 10,000 kronor, utan angivna belopp.

32:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 38) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till befrämjande av husslöjden, nu 25,000 kronor, med 1,000 kronor.

Riksdagen har för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *befrämjande av husslöjden*, nu 25,000 kronor, med 1,000 kronor.

33:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 39) har riksdagen såsom särskilda förslagsanslag, högst, å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat

dels till arvodesförhöjning åt extra instruktören i husslöjd 500 kronor; dels ock för beredande av personligt ålderstillägg med 250 kronor till extra instruktören i husslöjd Olof Olsson Hagner, därest han fortfarande med gott vitsord tjänstgör i denna egenskap 250 kronor, eller tillhopa 750 kronor.

34:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 40) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 å extra stat anvisa såsom särskilda förslagsanslag, högst,

dels för anställande av en förste torvingenjör, fyra torvingenjörer och två torvassistenter 26,200 kronor,

varav dock 200 kronor till förste torvingenjören skola utgå allenast under förutsättning att hans bostadsadress är Stockholm,

dels till skrivhjälp åt förste torvingenjören 750 kronor,

dels ock till personligt ålderstillägg å 500 kronor åt en var av förste torvingenjören Ernst Jacob Wallgren och torvingenjören Thure Gustaf Thorgny Björkman samt å 250 kronor till en var av torvingenjörerna friherre Melcher Otto Falkenberg, Gustaf Theodor Sjögren och Lars Jönsson, i varje fall under förutsättning att befattningshavaren fortfarande med gott vitsord tjänstgör i nämnda egenskap, 1,750 kronor, eller tillhopa 28,700 kronor.

Vad Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt i olika hänseenden föreslagit riksdagen har icke givit riksdagen anledning till erinran, och får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 å extra stat anvisat såsom särskilda förslagsanslag, högst,

dels för anställande av en förste torvingenjör, fyra torvingenjörer och två torvassistenter 26,200 kronor, varav dock 200 kronor till förste torvingenjören skola utgå allenast under förutsättning att hans bostadsadress är Stockholm,

*dels till skrivhjälp åt förste torvingenjören 750 kronor,
dels ock till personligt ålderstillägg å 500 kronor åt en var av förste torvingenjören Ernst Jacob Wallgren och torvingenjören Thure Gustaf Thorgny Björkman samt å 250 kronor till en var av torvingenjörerna friherre Melcher Otto Falkenberg, Gustaf Theodor Sjögren och Lars Jönsson, i varje fall under förutsättning att befattningshavaren fortfarande med gott vitsord tjänstgör i nämnda egenskap, 1,750 kronor,
eller tillhopa 28,700 kronor.*

35:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 41) att å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom förslagsanslag, högst, anvisa,

dels till anordnande av en undervisningskurs i torvhantering 5,000 kronor,

*dels ock till anskaffande av inventarier och undervisningsmateriel för sagda kurs 2,000 kronor,
eller tillhopa 7,000 kronor.*

I likhet med departementschefen anser riksdagen det icke vara tillrådligt, att den nu bedrivna torvundervisningen helt nedlägges, utan synes det riksdagen lämpligast, att på det område, varom nu är fråga, sådana provisoriska anordningar vidtagas, vilka å ena sidan möjliggöra, att den nu meddelade undervisningen kan tillsvidare i viss utsträckning uppehållas, men som å andra sidan icke på något sätt äro ägnade att prejudicera prövningen av frågan, huruvida en fast statlig torvundervisningsanstalt i sinom tid bör inrättas och i så fall vilken organisationsform, som bör givas åt densamma. Under framhållande av att ett bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag sålunda icke får anses innebära något som helst ställningstagande till frågan, huruvida en permanent statens torvskola bör inrättas eller icke, får riksdagen, som icke funnit skäl till erinran mot vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit, alltså anmäla, att riksdagen å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom förslagsanslag, högst, anvisat

dels till anordnande av en undervisningskurs i torvhantering 5,000 kronor,

*dels ock till anskaffande av inventarier och undervisningsmateriel för sagda kurs 2,000 kronor,
eller tillhopa 7,000 kronor.*

36:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 43) har riksdagen till statsunderstöd åt hantverksidkare för

utbildande av lärlingar m. m. å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 9,290 kronor.

37:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 44) har riksdagen åt *föreningen för svensk hemslöjd* såsom bidrag till uppehållande av dess verksamhet å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 5,000 kronor.

38:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 46) att till bedrivande genom ingenjörsvetenskapsakademien av tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett reservationsanslag av 75,000 kronor.

Till bedrivande genom ingenjörsvetenskapsakademiens försorg av tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet anvisade sistlidet års riksdag å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 200,000 kronor.

Vid beviljandet av anslaget i fråga anförde riksdagen, bland annat, att riksdagen hade uppmärksammat, att åtgärder förbereddes hos socialstyrelsen för åstadkommande av en i möjligaste mån effektiv kontroll över bränsleförbrukningen inom av statsverket disponerade byggnader och lokaler m. m. och fann sig riksdagen med anledning härav böra uttala nödvändigheten av, att, därest dylika åtgärder komme till stånd, erforderligt samarbete mellan socialstyrelsen och ingenjörsvetenskapsakademien anordnades, så att ej jämsides med varandra likartade uppgifter på olika håll samtidigt bearbetades. Enligt vad riksdagens vederbörande utskott inhämtat, har ett dylikt samarbete institutionerna emellan nu ock kommit till stånd.

Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag om anvisande av ytterligare medel för bedrivande under första halvåret 1923 av forskningsverksamheten ifråga har riksdagen med hänsyn till dess stora betydelse för vårt lands ekonomiska liv ansett sig böra bifalla. Då det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet icke heller givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen alltså, under betonande av angelägenheten utav att ovanberörda samarbete mellan ingenjörsvetenskapsakademien och socialstyrelsen jämväl hädanefter upprätthålles, anmäla, att riksdagen till *bedrivande genom ingenjörsvetenskapsakademien av tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett reservationsanslag av 75,000 kronor.

Ingenjörsvetenskapsakademien.

39:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *upprätthållande av verksamheten vid ingenjörsvetenskapsakademien*, nu högst 40,000 kronor, med halva beloppet eller högst 20,000 kronor.

Diverse.

40:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 48) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *ålderstillägg*, nu 5,000 kronor, med halva beloppet 2,500 kronor.

41:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 49) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *rese- och traktamentspenningar*, nu 50,000 kronor, med halva beloppet eller 25,000 kronor.

42:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 50) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser, ved m. m., nu 50,000 kronor, med 37,500 kronor.

Riksdagen har för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *skrivmaterialier och expenser, ved m. m.*, nu 50,000 kronor, med 37,500 kronor.

43:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 51) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till tryckningskostnader, nu 124,986 kronor, med 89,980 kronor.

Riksdagen, som anser, att så stor höjning av förevarande anslag, som Eders Kungl. Maj:t föreslagit, icke behöver ifrågakomma, har på grund härav och för jämnande av huvudtitelns slutsumma för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *tryckningskostnader*, nu 124,986 kronor, med 80,023 kronor.

44:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 52) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *kommittéer och utredningar genom sakkunniga*, nu 150,000 kronor, med halva beloppet eller 75,000 kronor.

45:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie reservationsanslaget till *extra utgifter*, nu 25,000 kronor, med halva beloppet eller 12,500 kronor.

46:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse (nr 201) anmält, har riksdagen till *tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 under tionde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag å 13,000 kronor.

47:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse (nr 153) anmält, har riksdagen till bestridande av kostnaderna för *dyrtidstillägg under första halvåret 1923 åt befattningshavare i statens tjänst* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 under tionde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag å 950,000 kronor.

Stockholm den 3 juni 1922.

Med undersåtlig vördnad.

Verkliga utgifter.

X. Tionde huvudtiteln. Handelsdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.					
1	Departementschefen			12,000	
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i>			75,150	
3	Departementets verksamhet, <i>förslagsanslag</i> , högst..				6,000
	Säger för departementet			87,150	6,000
B. Centrala verk med underlydande stater.					
Kommerskollegium:					
1	Kommerskollegium, <i>förslagsanslag</i>			269,960	
2	Kommerskollegii verksamhet, <i>förslagsanslag</i> , högst				67,000
Bergsstaten:					
3	Bergsstaten			42,400	
4	Arvode åt en gruvingenjör, <i>förslagsanslag</i> , högst				2,600
Sprängämnesinspektionen:					
5	Inspektionen			3,800	
6	Arvode åt en assistent, <i>förslagsanslag</i> , högst				1,950
Inspektionen över elektriska anläggningar för be- lysnings eller arbetsöverföring:					
7	Inspektionen			10,400	
8	Arvoden åt två assistenter, <i>förslagsanslag</i> , högst				3,900
9	Förhandskontroll å fartygs sjövärdighet, <i>förslags- anslag</i> , högst				117,200
Undervisningsanstalter för sjöfart:					
10	Navigationsskolorna	91,400			
11	Navigationslärarkursen, <i>reservationsanslag</i>	—			
12	Ålderstillägg för personalen vid undervisnings- anstalterna för sjöfart, <i>förslagsanslag</i>	5,500		96,900	
13	Skeppsmätningkostnad, <i>förslagsanslag</i>			16,100	

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Lots- och fyrväsendet:				
14			3,088,377	
15				112,000
Patent- och registreringsverket:				
16	468,000			
17				
18		120,000		
19		75,000		
		2,000	468,000	197,000
Försäkringsinspektionen:				
20			65,200	
21				12,000
Statens provningsanstalt:				
22			172,000	
Säger för centrala verk med underlydande stater			4,233,137	513,650
C. Handel och sjöfart.				
1				30,000
2				25,000
3				2,000
4				9,500
Säger för handel och sjöfart				66,500

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
D. Bergsbruk, industri, hantverk och slöjd.					
1	Reseunderstöd åt personer, som önska i främmande länder förvärva ökad skicklighet i vad till bergshanteringen hörer, <i>reservationsanslag</i>	—		—	
Befrämjande i allmänhet av slöjderna:					
2 a	<i>Bestämt anslag</i>	—			
<i>Reservationsanslag:</i>					
2 b	Reseunderstöd åt arbetare i de särskilda näringsyrkena	—			
2 c	Reseunderstöd åt idkare av hantverk och annan mindre industri	—			
2 d	Reseunderstöd åt verkmästare och förmän inom industrien	—			
2 e	Reseunderstöd åt teoretiskt och praktiskt bildade tekniker, som icke ägna sig åt bergshanteringen	—		—	
Husslöjden:					
3	Befrämjande av husslöjden	1,000			
4	Arvodesförhöjning åt extra instruktören i husslöjd, <i>förslagsanslag</i> , högst		500		
5	Personligt ålderstillägg till extra instruktören i husslöjd O. O. Hagner, <i>förslagsanslag</i> , högst ..		250	1,000	750
Torvtillgångarnas tillgodogörande:					
6	Torvingenjörer och torvassistenter, <i>förslagsanslag</i> , högst		26,200		
7	Skrivhjälp åt förste torvingenjören, <i>förslagsanslag</i> , högst		750		
8	Personliga ålderstillägg åt vissa torvingenjörer, <i>förslagsanslag</i> , högst		1,750		
9	Undervisningskurs i torvhantering, <i>förslagsanslag</i> , högst		5,000		
10	Inventarier och undervisningsmateriel för undervisningskursen i torvhantering, <i>förslagsanslag</i> , högst		2,000		35,700
11	Statsunderstöd åt hantverksidkare för utbildande av lärlingar m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst				9,290
12	Föreningen för svensk hemslöjd, <i>förslagsanslag</i> , högst				5,000
13	Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet, <i>reservationsanslag</i> ..				75,000
Säger för bergsbruk, industri, hantverk och slöjd				1,000	125,740

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
E. Ingenjörsvetenskapsakademien.					
1	Verksamheten vid ingenjörsvetenskapsakademien, <i>förslagsanslag</i> , högst			20,000	
F. Diverse.					
1	Alderstillägg, <i>förslagsanslag</i>			2,500	
2	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i> ..			25,000	
3	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslags- anslag</i>			37,500	
4	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>			80,023	
5	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>förslagsanslag</i>			75,000	
6	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>			12,500	
7	Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>				13,000
8	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>				950,000
	Säger för diverse			232,523	963,000
	Summa			4,573,810	1,674,890